

Ya Hulat ni apostol Pablo kanlan ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo ha Efeso

Paunan habi

Nanulat hi apostol Pablo kanlan ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo ha balayan Efeso. Una nan impamwang kanla, ya daygên ni Apo Namalyari lano, ya tsiponên na ya atsi ngan ha langit, haka ya atsi ngan ha luta, ta ikamihan na kan Apo Jesu-Cristo ya pamaala hên habayto (1:10). Kabay labay ni apostol Pablo ya balang miha ay magkamain dayin pamakimiha kan Apo Jesu-Cristo, haka dapat mahêlêk ya habayto ha pamimiyay la.

In-alimbawa na, ya pami-tsi-tsipon lan ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo ha mihay lawini haka in-alimbawa na hi Apo Jesu-Cristo ha pinakaulo hên habaytoy lawini. In-alimbawa na êt hilay ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo ha mihay bali haka hi Apo Jesu-Cristo ya pinakamaalagáy bato ta êmên mag-in napah-êy ya bali.

Hinulat na êt di ya tungkol ha pamimiyay hên miahawa (5:21-33), anak haka toa (6:1-4), tagahuyo haka amo (6:5-9). Hinulat na êt di ya tungkol ha panlaban kan Satanas (6:10-20).

Kabooan hên pinakalaman

Paunan Habi *1:1-2*

Ya ingalo ya ubat ha Espiritu ni Apo Namalyari gawan kan Apo Jesu-Cristo

1:3-3:21

Ya pakikimiha lan ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo *4:1-6:20*

Ya tawlin habi *6:21-24*

1 ¹Hiko hi Pablo, ya mihay apostol ni Apo Jesu-Cristo, gawan ha kalabayan ni Apo Namalyari.

Hatsi ya hulat ko, ay kamoyun taga-balayan Efeso ya pinili ni Apo Namalyari hên mag-in kana, ya mahonol ha kalabayan ni Apo Jesu-Cristo.

²An-ihalangin kataw ya dyanan kaw dayi hên kapatêkbêkan nakêm, haka ingalwan kaw dayi ni Apo Namalyari ya Tatang tamo, haka ni Panginoon Jesu-Cristo.

**Ya ingalo ya angkatanggap lan ampaniwala gawan
ha pakikimiha la kan Apo Jesu-Cristo**

³Puriên tamo hi Apo Namalyari, ya Tatang ni Panginoon Jesu-Cristo, ta gawan ha pakikimiha tamo kana, ay namidigalo hi Apo Namalyari kantamo hên kangêran ya ubat ha langit ya andaygên nan Espiritu ni Apo Namalyari ha nakêm tamo. ⁴Mana na kitaminan pinili ni Apo Namalyari hên magkamain pakikimiha kan Apo Jesu-Cristo, hên a pon dinyag ya hata luta. Tinalagá nay habayto, ta êmên hikitamoy mag-in banal hên ayn kapintasan ha hêlêk na. Gawan ha pamanlugud na kantamo, ⁵hên hato pon, ay pinili na kitamo hên mag-in maának na gawan kan Apo Jesu-Cristo, ta habaytoy labay na hên malyari kantamo. ⁶Kabay puriên tamo hi Apo Namalyari, gawan ha a makwan ihipên ya ayn kapantag ya ingalo na kantamo, hên indin na ya anlugurên nan Anak êmên matsi ha ikakangêd tamo.

⁷Daya ni Apo Jesu-Cristo, ya pinamayad ha pangakbus ha parusa hên kasalanan tamo, ta êmên kitamo mapatawad. Êmbayro ya ayn kapantag ya ingalo ni Apo Namalyari ⁸ya indin na kantamo hên booy nakêm. Hên main kalamoy kamwangan haka pamangintindi, ⁹ay impamwang na kantamo ya daygên na, ya a pon impamwang, ta atsi ya pon ha ihip na, ya tinalagá na, ya tuparên ni Cristo. ¹⁰Ta ya daygên na, no lumatêng ya intakdan allo, ay tsiponên na ya kaganawan ya atsi ha langit, haka ha luta, ta ikamihan na kan Cristo, ya pamaala hên habayto ngan.

¹¹Gawan ha pakikimiha naên kan Cristo, ay dinyag na kitamo ni Apo Namalyari hên anak na gawan ha kalabayan na. Habaytoy tinalagá na hên haton lagi, haka panay nan andaygên ya tinalagá na. ¹²Hikay ya unan nangênggan kan Cristo, ay tinalagá ni Apo Namalyari hên mamiyay hên magsimba kana gawan ha panga-Diyos na.

¹³Hikaw ay nagkamain hên pakikimiha kan Apo Jesu-Cristo etaman hên ginilam yoy Mangêd ya Habi, ya kaptêgan, ya ligtas kitamo gawan kana. Haka dinyanan na kaw ni Apo Namalyari hên Espiritu na ya impangako na. Ya pam-i hên Espiritu na ay nanad pamaptêg ya hikitamoy ay kana, haka ¹⁴nanad bandi ya impauna, ya kasiguradoan ya iboo nay kaligtasan tamo, haka ya kaganawan ya impangako na. Puriên tamo ya panga-Diyos na.

Ya inhalangin ni apostol Pablo

¹⁵Amêhên, paubat hên namwangan ko ya tungkol ha paniwala yo kan Panginoon Jesus haka ya pamanlugud mo ha kapareho mon pinili ni Apo

Namalyari hên mag-in kana, ¹⁶ ay a ko an-itêgên ya pamagpahalamat ko kan Apo Namalyari gawan kamoyu. Panay kataw an-ihalangin. ¹⁷ An-ihalangin ko kan Apo Namalyari ya ampuriên tamon Tatang, ya namiutoh kan Panginoon Jesu-Cristo, ya dyanan na kaw hên kamwangan haka pamangintindi ya tungkol kan Apo Namalyari ya ubat ha Espiritu na. ¹⁸ An-ihalangin ko êt ya mahawangan ya kaihipan yo, ta êmên yo maintindihan ya pangako na kantamo hên pinili na kitamo hên makilamo kana hên angga-angga. Dayi maintindihan yo etaman ya kalatan ingalo ya idin kantamo gawan hikitamo ay pinili na hên mag-in kana. ¹⁹ An-ihalangin ko êt ya maintindihan yo, ya a makwan maihip ya kapangyarihan ni Apo Namalyari ya anggamitên nan manyag kangêran ha nakêm tamon ampaniwala. Habaytoy kapangyarihan na, ²⁰ ay ginamit na hên biniyay nan oman hi Apo Jesu-Cristo, haka hên pinaikno na ya ha dapit panabtab na ha langit hên mamaala hên kalamo na. ²¹ Kabay makapangyarihan hi Apo Jesu-Cristo ha kaganawan ya ampamaala haka ha kaganawan ya main tungkulan. Hiyay pinakamatag-ay ha langit haka ha luta amêhên haka hên angga-angga. ²² In-ubuh nan indin ni Apo Namalyari ha aypa hên kapangyarihan na ya habayto, haka hiyay dinyag nan pinaka-ulo tamo ya ampaniwala kana. ²³ Hikitamo ya ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo, ay pinakalawini na, ya nanad kabooan^a na. Haka hiya ya kabooan hên kaganawan.

Hilay main pakikimiha kan Apo Jesu-Cristo ay main bayoy biyay

2 ¹ Hên hatò ay nanad kaw natsi gawan ha kasalanan yo kan Apo Namalyari. ² Hên hatò ay angkagtan kaw ha karawakan ugali haka uso lan a ampagpalokop kan Apo Namalyari, haka hinonol yo hi Satanas, ya poon lan narawak ya a angkahêlêk. Angga amêhên, ay hiya ya ampamaala ha biyay lan tawo ya a anhumonol kan Apo Namalyari. ³ Hên hatò, ay hikitamo ngan ay nanad kanla. Andaygên tamoy nangarawak ya kalabayan hên lawini haka ihip tamo. In-anak kitamo hên main nanan kasalanan kabay hikitamoy kalamo lan kaatag ya makasalanan ya parusaan ni Apo Namalyari.

⁴ Noa, ayn pamagkulang ya ingalo ni Apo Namalyari kantamo haka hadyay pamanlugud na kantamo. ⁵ Natsi kitamo man, gawan kasalanan tamo, ay biniyay na kitamo hên kalamo ni Apo Jesu-Cristo. Ya ayn kapantag ya ingalo ni Apo Namalyari kantamo, ay ubatan hên kaligtasan tamon ampaniwala kana. ⁶ Gawan ha pakikimiha tamo kan Apo Jesu-Cristo ay biniyay kitaminan oman etaman, haka pinaikno kitamo ha langit hên mamaala hên kalamo ni Apo Jesu-Cristo. ⁷ Dinyag ni Apo Namalyari ya habayto ta êmên paubat amêhên hên angga-angga ay

^a 1:23 Colosas 1:18

maipahlêk nay ayn kapantag ya ingalo na kantamo, ya indigalo na kantamo gawan kan Apo Jesu-Cristo. ⁸Habaytoy ayn kapantag ya ingalo na, ay ubatan hên kaligtasan tamon ampaniwala kana. Habaytoy kaligtasan tamo haka ya paniwala tamo kan Apo Jesu-Cristo ay a angkakwa ha pagal tamo, noa, indigalo ni Apo Namalyari ya habayto. ⁹Kabay ayn maipagmahlay ya hiya ay naligtas ha sarili nan dyag. ¹⁰Gawan bay hikitamoy ay dinyag ni Apo Namalyari haka binayo nay biyay tamo hên manyag kangêran gawan ha pakikimiha tamo kan Apo Jesu-Cristo. Hên hatô pon una ay tinalagá na ya hikitamoy ay manyag habaytoy kangêran.

Hilay main pakikimiha kan Apo Jesu-Cristo ay nanad mimihay bansa

¹¹Pakaihipên yo ya hikaw ay anak hên alwan Israelita. An-itad la kaw hên ayn alagá lan Israelita, gawan a kaw tinuli. Êndat la no anak hila ni Apo Namalyari gawan ha pangatuli la. Noa, ya pangatuli ay dyag bat hên tawo ha balat. ¹²Hên hatô ay marayo kaw kan Apo Jesu-Cristo. Kaatag kaw kannaên Israelita ya pinili ni Apo Namalyari. Kabay alwa kaw kalamo ha pangako ni Apo Namalyari kannaên. Ayn kaw hên kasiguradoan ya madyanan kaw hên biyay ya ayn angga haka a yo muwang hi Apo Namalyari. ¹³Noa, agyan marayo kaw kan Apo Namalyari hên hatô, ay nidani kaw na kana gawan ha daya ni Apo Jesu-Cristo. ¹⁴Hiya ya pinangubatan hên pamakilamo tamo, ta hên hatô ay hikay ya Israelita, haka hikaw ya alwan Israelita ay main kitamon nanad bakod ya pamihuhuluk, ya namihiyay kantamo. Noa, habaytoy inalíh nay na. ¹⁵Hên natsi ya ha ikakangêd tamo, ay inalíh nay alagá hên Kautuhan naên hên Israelita no ay-êmên dumani kan Apo Namalyari. Kabay mimihay bansa kitamina ha arapan ni Apo Namalyari, haka amêhên ay angkapisusundo kitamina, ya hikay ya Israelita haka hikaw ya alwan Israelita. ¹⁶Impa-úmang na kitamon pare-pareho kan Apo Namalyari, hên mag-in pinakalawini na hên natsi ya ha koros. Kabay angkapisusundo kitamina. ¹⁷Hi Apo Jesu-Cristo ay nagpaidi di ha luta hên namipamwang hên Mangangêd ya Habi ya tungkol ha pamiúmang tamo kan Apo Namalyari. Impa-úmang na kaw ya marayo kana, haka hikay ya Israelita ya banhagan lan narani kana. ¹⁸Gawan kan Apo Jesu-Cristo ay pare-pareho kitaminan makaarap kan Apo Namalyari, ya Tatang tamo ha hawop hên Espiritu na, ya atsi kantamo.

¹⁹Kabay amêhên, ay alwa kaw nan kaatag kannaên Israelita, ta hikaw ay kalamo lan pinili ni Apo Namalyari hên mag-in pamilya na.

²⁰Hikitamoy ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo ay nanad bali. Hilay apostol haka mámipamwang ni Apo Namalyari ya nanoro hên habi na, ay nanad napah-êy ya pundasyon hên habaytoy bali, haka hi Apo Jesu-Cristo ay nanad pinakamaalagáy bato ya pampah-êy hên habayto. ²¹Hi

Apo Jesu-Cristo ya pinaykabitan tamo ngan hên nanad ha kabooan bali ya napah-êy. Haka gawan ha pakikimiha tamo ha Panginoon, ya habaytoy bali ay anhumlay hên mag-in mihay banal ya templo. ²²Haka gawan ha pakikimiha yo kan Apo Jesu-Cristo ay inlamo kaw etaman kanan habaytoy nanad templo ya naipairêng ya ampaidyanan nan Espiritu ni Apo Namalyari.

Ya Panoro ni apostol Pablo kanlan alwan Israelita

3 ¹Gawan habaytoy dinyag ni Apo Namalyari, ay an-ihalangin kataw. Awo, hiko hi Pablo, ya nakahukul ha ikakangêd yon alwan Israelita, gawan ha panoro ko hên tungkol kan Apo Jesu-Cristo. ²Kayno namwangan yoy na ya impatsiwala kangko ni Apo Namalyari, ya ipamwang kamoyu ya Mangêd ya Habi, ya tungkol ha ayn kapantag ya ingalo na kamoyu. ³Haka kayno namwangan yoy na ya impamwang ni Apo Namalyari kangko ya tungkol kan Apo Jesu-Cristo. Inungkat kinay habayto, di ha hulat. ⁴Kabay ha pamaha yon hata hulat, ay maintindihan yo ya a pon impamwang hên hato, ya tinalagá ni Apo Namalyari, ya antuparên ni Apo Jesu-Cristo. ⁵A na impamwang ni Apo Namalyari ya habayto hên haton lagi, noa, amêhên, ay impamwang nan Espiritu na kannaên apostol na, haka kanlan propeta, ya màmipamwang na. ⁶Impamwang na ya Mangêd ya Habi, ya alwan hikay bat ya Israelita ya iligtas na, noa, hikaw etaman ya alwan Israelita ya ampaniwala kan Apo Jesu-Cristo. Kalamo kaw na kannaên ha pinakalawini na. Haka matanggap yo etaman ya impangako na gawan ha pakikimiha yo kan Apo Jesu-Cristo.

⁷Ha ayn kapantag ya ingalo ni Apo Namalyari, haka ha kapangyarihan na ay dinyag na kon màmipamwang hên habayto ya Mangêd ya Habi. ⁸Hikoy pinakamaaypa kanlan pinili ni Apo Namalyari hên mag-in kana. Êmbayro man ay dinyanan na kon pribileyo hên màmipamwang kamoyun alwan Israelita hên tungkol ha ayn kapantag ya ingalo ya maidin kamoyu, gawan kan Apo Jesu-Cristo. ⁹Hi Apo Namalyari, ya nanyag ngan, ay namiutoh kangko hên ipalinaw ha kaganawan no ay-êmên nan tuparên ya tinalagá na, haka babayo nan impamwang ya habaytoy tinalagá na. ¹⁰Haka amêhên an-ipamwang nay habayto, gawan kantamon ampaniwala kan Panginoon Jesu-Cristo. Uston mahêlêk lan anghel ya ampamaala, haka kaatag êt ya main kapangyarihan ha langit ya pamakimiha tamon patêl ha Panginoon, ay mamwangan la hên tungkol ha kamwangan na ya igit ha hinon kamwangan. ¹¹Habayto ay tinalagá ni Apo Namalyari hên haton lagi, haka antuparên nay na gawan kan Apo Jesu-Cristo ya Panginoon tamo. ¹²Gawan ha paniwala tamo kan Apo Jesu-Cristo, ay main kitamon pakikimiha kana ya ampamahêkaw hên nakêm tamo hên umarap kan Apo Namalyari. ¹³Kabay ampakihabi

ko kamoyu ya paan kaw mahiraan nakêm gawan ha kairapan ya angkaranasan ko di ha hukulan ta hatsi ay ha ikakangêd yo.

Ya pamanlugud ni Apo Jesu-Cristo kantamo

¹⁴Kabay ampandoko ko ha panalangin ko kan Apo Namalyari ya Tatang tamo. ¹⁵Hiya ya Tatang hên kaganawan maának na ha langit haka ha luta. ¹⁶An-ihalangin ko kana ya ha kapangyarihan na ya ayn kapantag, ay pahiglaên nay nakêm yo hên Espiritu na. ¹⁷An-ihalangin ko êt ya magpaiddi ya ha nakêm yo hi Apo Jesu-Cristo gawan ha paniwala yo kana. Dayi mag-in mananiêh ya pamanlugud yo, hên nanad ha kayo ya mangalalê ya yamot, ¹⁸ta êmên hikaw haka hilangan ya pinili ni Apo Namalyari hên mag-in kana, ay makaintindi hên ayn kapantag ya pamanlugud ni Apo Jesu-Cristo. ¹⁹Dayi makaranas kaw hên habaytoy pamanlugud ni Apo Jesu-Cristo ya a makwan ihipên, ta êmên panay mahêlêk ha pamimiyay yo ya kabooan hên kabanalan ni Apo Namalyari. ²⁰Kabay puriên tamina hi Apo Namalyari. A makwan maihip ya kapangyarihan na ya anggemitên na ha pamabayoy kantamo. Ta hiyay makadyag hên igit êt ha an-idawat tamo kana o ha maabot tamon ihipên. ²¹Hikitamoy ampaniwala kan Panginoon Jesu-Cristo, ay puriên tamo ya hên oras-oras hên angga-angga. Amen.

Ya pakikimiha lan ampaniwala kan Panginoon Jesu-Cristo

4 ¹Hiko ya atsi ha hukulan gawan ha pamanhumonol ko kan Panginoon Jesu-Cristo, ay ampakihabi kamoyu, ya mamiyay kaw hên mangêd, ya nanad ha tinalagá na hên hinagyat na kaw hên mag-in anak na. ²Mamiyay kaw hên maaypa ya nakêm. Gawan ha pamilulugud yo, ay dapat kaw mag-in mapagtêêh ha pamatawad yo kanlan ampanyag hên alwan mangêd kamoyu. ³Magpakahipêg kaw hên milulugud, ta êmên ya pakikimiha yo gawan ha Espiritu ni Apo Namalyari ya ampamin kapatêkbêkan kamoyu, ay a maalíh. ⁴Hikitamoy ampaniwala ay mimiha, hên nanad pinakalawini ni Apo Jesu-Cristo. Haka mimiha êt ya Espiritu ni Apo Namalyari ya atsi kantamo. Mimiha êt ya biyay ya ayn angga ya an-êngganan tamo, gawan impaihip na kantamo hên palokop kana. ⁵Mimihan bêngat ya ampaniwal-an tamo. Yabay ya hi Panginoon ya mimiha haka mimihay bawtismo tamo. ⁶Hi Apo Namalyari ya Tatang tamo ngan ay mimiha. Hiyay makapangyarihan ha kaganawan. An-ipadyag nay kalabayan na kantamo ngan, haka ampaidi ya kantamo ngan.

⁷Ya balang miha kantamo ay dinyanan ni Apo Jesu-Cristo hên galing ya hêpat kantamo, gawan ha ayn kapantag ya ingalo na. ⁸Êmên di ya nakahulat ha Habi ni Apo Namalyari ya tungkol kan Panginoon Jesu-Cristo, “Hên nag-orong ya ha langit, ay nantan yan mal-at ya dinakêp,

haka main yan indigalo kanlan tawo.”⁹ No nag-orong ya ha langit, ay labay habièn nag-aypa ya pon di ha luta.¹⁰ Ya nag-aypa, ay hiya etaman ya nag-orong ha katatag-ayan langit, ta êmên na daygên hên ayn kapintasan ya kaganawan.¹¹ Hiya ya namidigalo hên kagalingan ya main mag-in apostol na, main mag-in propeta, ya màmipamwang na, main mag-in mamipamwang hên habi na kanlan a pon ampaniwala, main mag-in pastor haka mánoro kanlan ampaniwalay na.¹² Indigalo nay habaytoy kagalingan ta êmên hikitamoy pinili ni Apo Namalyari hên mag-in kana ay nakal-an hên maghuyo kana, haka ta êmên tumaniêh ya paniwala tamo ya pinakalawini na.¹³ Ha êmbayro ay mag-in mimihay nakêm tamo ha paniwala haka ha kamwangan tamo kan Apo Jesu-Cristo ya Anak ni Apo Namalyari. Magkamain kitaminan nakêm ya nanad ha nakêm ni Apo Jesu-Cristo ya banal.

¹⁴ Habaytoy labay ni Apo Namalyari ta êmên a kitamo magtan ha hino-hinon toro hên nanad anak ya angkagtan ha nanga-ayang ya habi, o nanad ha bangka ya angkaipayidpid hên angin. Mangêd no a kitamina paamuyot kanlan mapanloko.¹⁵ Ya mangêd ay mamiyay kitamo ha kaptêgan gawan ha pamilulugud tamo. Ha êmbayro ay papêrad-pêrad kitamon mag-in nanad kan Cristo ya pinaka-ulo tamo ngan.¹⁶ Gawan kana, ay hikitamoy pinakalawini na, ay main pakikimiha hên nanad ha kabooan lawini ya nangapitutumpang ha pilngoan. No ya balang miha kantamo ay manyag hên an-ipadyag ni Apo Namalyari hên main pamilulugud, ay humlay haka kumhaw ya pinakalawini ni Apo Jesu-Cristo.

Ya bayoy biyay kan Panginoon Jesu-Cristo

¹⁷ Amêhên, gawan ha tungkulan ya indin na kangko ni Panginoon ay an-ipapakahabi ko kamoyu ya taganán a yoy na dapat tuwarên hilay ahê ampagsimba kana, ta ayn alagá ya panghip la.¹⁸ Ayn hilan muwang hên tungkol kan Apo Namalyari, haka ayn kanla ya bayoy biyay ya an-idin na gawan ha kakedéyan ulo la, ya a la ya labay mamwangan.¹⁹ Ayn hilay nan deng-êy, kabay ha karidyaan la, ay ampaulayan lay lawini la hên manyag hên hino-hino kay na hên ya karawakan.

²⁰ Noa, hikaw ay alwan êmbayro ya napag-aralan yo, ya tungkol kan Apo Jesu-Cristo!²¹ Gawan bay namwangan yoy nay Mangêd ya Habi tungkol kana, haka ya pêtêg ya toro, gawan atsi kana ya kaptêgan.²² Kabay alihên yoy mana yon ugali, ya ubat ha mana yon pamimiyay, ya bat manyag kalabayan lawini, ta ya panyag hên êmbayro ay ikahira yo.²³ Dapat yon bayoên ya nakêm haka ihip yo, ta êmên ya narawak ay mahagilyan hên mangêd.²⁴ Dapat yon ihulod ya bayoy ugali, ya nanad ugali ni Apo Namalyari, ya mahêlêk ha pamimiyay ya taganán mahonol kana, ya main kabanalan.

²⁵Kabay alihên yoy nay ugali yo hên maglaram ta dapat habiên ya kaptêgan ha miha ta miha, gawan hikitamo ay nanad mimihay lawini ni Apo Jesu-Cristo. ²⁶No waringan ta main kaw hên ikahuluk, ay dapat yon tambêng alihên ya habayto, ta êmên a kaw makadyag kasalanan. Paan yon êngganayan ya manaboy allo bayo yon alihên ya huluk, ²⁷ta êmên a ya makatukso kamoyu hi Satanas. ²⁸No alimbawa ta main kamoyu ya manakaw, dapat itgên nay na ya habayto. Ya mangêd ay magpakahipêg ya tanan mag-obra, ta êmên na makwa ya kailangan na. No êmbayroy daygên na, ay makahawop ya êt ha kaatag ya ampangailangan. ²⁹Paan kaw maghabi hên nangarawak. Dapat panay ha ikakangêd ya habiên yo, ya makahawop kanlan ampanggilam ayon ha kailangan la. ³⁰Paan yon dyanan kalungkutan ya Espiritu ni Apo Namalyari ha panyag yon alwan mangêd, ta hiyay nanad tatak ni Apo Namalyari kamoyu, ya pamaptêg ya taganán akbusan kaw ha parusa hên kasalanan yo ha Allon Pamanukom. ³¹Alihên yoy kaganawan narawak ya nanad ha hêmêk, omot ulo, haka huluk. Haka paan kaw mihuhubak. Paan kaw maghabin pamanira ha kapareho yon tawo. Haka paan kaw mangihip hên manyag karawakan ha kapareho yo. ³²Ya mangêd ay, mag-in kaw hên mapanawop ha miha ta miha, haka maingaloên. Mamatawad kaw, ta pinatawad kaw ni Apo Namalyari gawan ha pakikimiha yo kan Apo Jesu-Cristo.

Ya ugali lan nahawangan ya kaihipan

5 ¹Gawan hikaw ay anak ni Apo Namalyari ya anlugurên na, ay dapat tuwarên yo ya. ²Dapat mamiyay kaw hên main pamanlugud ha balang andaygên yo, hên nanad ha pamanlugud ni Apo Jesu-Cristo kantamo hên indin nay biyay na ha ikakangêd tamo. Habaytoy dinyag na ay nanad nabango ya paraêp ha arapan ni Apo Namalyari.

³Gawan hikaw ay pinili ni Apo Namalyari hên mag-in kana, ay dapat marayo kaw ha pamakilalaki, pamabayi, haka ha pamanyag kaatag pon ya karawakan kalabayan lawini haka karidyaan. Paan kaw man mamiistoriya hên tungkol bayro ha miha ta miha. ⁴Paan kaw maghabi hên nikadadawak haka ayn pukat, haka hên kaparêng-êy ya ngaw-ngaw haka istorya. Noa, ya mangêd ay, panay kaw tanan magpahalamat kan Apo Namalyari. ⁵Habaytsi ya pakamwangan yo: A milamo ha lokop ni Apo Namalyari angga kan Apo Jesu-Cristo ya hilay ampamabayi o ampakilalaki o ampanyag hên hinoman ya karawakan hên kalabayan lawini. A êt milamo bayro ya hilay maridya ya ayn pamanlugud kan Apo Namalyari ta kaatag ya andaygên lan diyos la.

⁶Paan kaw paloko ha nangaayang ya habi lan maghabin alwan kasalanan ya babayo kon inungkat. Ta ya kaptêgan ay parusaan ni Apo Namalyari hilay manyag hên êmbayro. ⁷Kabay paan kaw makilamo kanla. ⁸Hên hatu ay atsi kaw ha aypa ni Satanas haka nanad nariglêm

ya biyay yo, noa, amêhên ay atsi kaw na kanan Panginoon, haka nanad nahawangan ya biyay yo. Kabay dapat mag-in hêpat ya pamimiyay yo nanad ha pamimiyay lan nahawangan ya ihip. ⁹Gawan, ya mahêlêk ha pamimiyay lan nahawangan ya ihip, ay kangêran haka kaptêgan. ¹⁰Dapat yon mamwangan no hino ya ikahigla ni Apo Namalyari, haka habaytoy dapat yon daygên. ¹¹Paan kaw kilamo kanlan manyag hên ayn pukat ya ubat ha kariglêman. Noa, ya daygên yo, ay ihundo yoy pandaygên yoy kangêran, ta êmên mamwangan ya nangarawak ya dyag la. ¹²Gawan bay kapaparêng-êy hên habiên ya andaygên la hên patago. ¹³Noa, gawan ha kangêran dyag yo, ay nanad mahawangan hilan atáng, haka mamwangan ya andaygên la ay narawak. ¹⁴Haka ya kaganawan ya angkahawangan, ay mag-in nahawang. Habaytoy nanad ha impahulat ni Apo Namalyari, ya wana,

“Hikaw ay nanad hên nabêlêw o nanad natsi gawan ha kasalanan yo. Magmukat kaw, haka kaw mimata, bayo hawangan nay na ni Apo Jesu-Cristo ya kaihipan yo.”

¹⁵Kabay kaillag kaw ha pamimiyay yo. Mamiyay kaw hên nanad kanlan nagmuwang no hinoy ikahigla ni Apo Namalyari, alwan nanad kanlan ayn minúwang. ¹⁶Paan kaw manayang hên oras. Panay kaw manyag hên kangêran kaban angkabiyay kaw pon, ta mal-at ya karawakan ya andaygên lan tawo amêhên. ¹⁷Paan kaw mag-in ayn minúwang. Noa, pakimuwangan yoy kalabayan ni Apo Namalyari.

¹⁸Paan kaw maglahing ta habaytoy makahira hên mangêd ya pamimiyay. Noa, ya dapat ay mamaala kamoyu ya Espiritu ni Apo Namalyari. ¹⁹No magtsipon kaw ay magkanta kaw hên kanta ya nakahulul ha Kahulatan ni Apo Namalyari, haka ya kaatag êt ya kanta hên pamagpuri kana, haka ya bayoy kanta ya maka-Diyos. Dapat boon nakêm kaw hên magkantan pamagpuri ha Panginoon. ²⁰Dapat panay yon ipahalalamat ya kaganawan ya angkalyari kan Apo Namalyari ya Tatang tamo, gawan ha pakikimiha yo kan Panginoon Jesu-Cristo.

Payo ha mitaahawa

²¹Palokop kaw ha miha ta miha gawan ha pamanggalang yo kan Apo Jesu-Cristo. ²²Hikaw ya babayi ya nipag-ahawa, palokop kaw ha ahawa yo hên nanad ha pamagpalokop yo ha Panginoon. ²³Gawan bay ya lalaki ay ampamaala ha ahawa na hên nanad ha pamamaala kantamo ni Apo Jesu-Cristo, ya pinaka-ulo tamon ampaniwala kana, ya pinakalawini na. Hiya êt ya ampamiligtas kantamo. ²⁴No ay-êmên ya pamagpalokop tamo kana, ay êmbayro êt ya hikaw ya babayi ay dapat palokop ha ahawa yo hên boon nakêm.

²⁵Hikaw ya lalaki, dapat lugurên yoy ahawa yo hên nanad ha pamanlugud ni Apo Jesu-Cristo kantamo. Impakit nay pamanlugud na

hên indin nay lawini na ha ikakangêd tamo. ²⁶Dinyag nay habayto, ta êmên na kitamon tanggapên ni Apo Namalyari paubat hên nalinisan kitamina ha pamanhumonol ha Habi na, haka ha pagpabawtismo tamo. ²⁷Dinyag nay habayto etaman ta êmên hikitamoy ampaniwala kana ay nakal-an hên umarap kana hên nanad ha mihay dalaga ya angkasalên ya mahampat, mangêd, haka malinis, hên ayn kapintasan ha arapan ni Apo Namalyari. ²⁸Kabay dapat lugurên lan lalaki ya ahawa la hên nanad ha pamanlugud la ha sarili lan lawini. Hilay lalaki ya ampanlugud ha ahawa la ay ampanlugud etaman ha sarili la. ²⁹Ayn anhumêmêk ha sarilin lawini, ta habaytoy ampakanên haka anhayhayên la hên nanad ha andaygên ni Apo Jesu-Cristo kanlan ampaniwala kana, ³⁰gawan bay hikitamoy ay pinakalawini na. ³¹Nakahulat ha Habi ni Apo Namalyari ya êmên di, “Gawan di ay lakwanan nan lalaki ya toa na ta milamo hilay nan miahawa, ta mag-in mimiha hila tana.”^b ³²Habayto ya inungkat ko, ya nakahulul ha Habi ni Apo Namalyari, ay main malalê ya labay habiên ya tungkol ha pakikimiha ni Apo Jesu-Cristo kantamon ampaniwala kana. ³³Êmbayro man, main ya êt labay habiên ya tungkol ha mitaahawa. Kabay hikaw ya lalaki ya main ahawa, ay dapat lugurên yoy ahawa yo hên nanad ha pamanlugud yo ha sarili yo. Hikaw ya babayi etaman, ay galangên yoy ahawa yo.

Aral ha pamilya

6 ¹Hikaw ya anak, dapat yon honolên ya utoh hên toa yo, ta mangêd ya habayto kanlan main pakikimiha ha Panginooon. ²Gawan nakahulul ha Habi ni Apo Namalyari ya, “Galangên moy toa mo.”^c Habaytoy unan utoh ni Apo Namalyari ya main lamo hên pangako. Êmên ya di ya laman hên habaytoy pangako, ³“ta no daygên yoy habayto, ay kumarang haka mitsighaw ya biyay yo di ha luta.”

⁴Hikaw etaman ya toa, paan yon pahulukên ya anak yo. Noa, itoro yo kanla ya labay ni Panginooon Jesu-Cristo ha biyay la, haka paral-an yo hila no manyag hilan kasalanan.

Hilay tagahuyo haka hilay ámo

⁵Hikaw ya nakiámo, ay pakahonolên yoy ámo yo di ha luta hên nanad ha pamanhumonol yo kan Panginooon Jesu-Cristo hên main pamanggalang, haka limo. ⁶Daygên yoy habayto, alwan bêngat no main ampamantay kamoyu hên nanad kanlan ampanapol hên pamandayêw hên tawo, noa, magpakahipêg kaw hên nanad anhuyên yo hi Panginooon Jesu-Cristo ha pamanyag kalabayan ni Apo Namalyari hên booy nakêm. ⁷Huyên yoy ámo yo hên booy nakêm hên nanad ha pamaghuyo yo ha

^b 5:31 Genesis 2:24 ^c 6:2 Genesis 6:2-3; Exodo 20:12; Deuteronomio 5:16

kalabayan nan Panginoon, ta ha êmbayro ay anhonolên yoy kalabayan nan Panginoon alwan bat kalabayan tawo. ⁸Siguradon tumbahan nan Panginoon ya balang miha, ha kangêran ya dinyag la, tagahuyo man o alwa.

⁹Hikaw ya ámo, dapat mag-in mangêd ya pamamaala yo kanlan nakiamo kamoyu. Paan yo hilan hablaên ta muwang yo ya hikitamoy ay main ámo ha langit, ya hi Apo Namalyari ya ayn ampiliên.

Ya panlaban tamo kan Satanas

¹⁰Amêhên, hatsi ya tawlin toro ko kamoyu, ya tanggapên yoy kapangyarihan ya pan-idin nan Panginoon kantamon ampaniwala kana, ta êmên yo pataniêhên ya nakêm yo. ¹¹Ihulod yo ya kabooan panlaban ya indin kamoyu ni Apo Namalyari, ta êmên yo mapaglabanan ya an-ipadanas ni Satanas. ¹²Gawan, ya kapatsi tamo ay alwan tawo, noa, hi Satanas, haka hilay kalamo na ha hêwang ya nangarawak ya a angkahêlêk, ya main tungkulan hên mamaala kanlan tawo ya atsi pon ha kariglêman di ha luta. ¹³Kabay ihulod yoy kabooan panlaban ya indin ni Apo Namalyari, ta êmên kaw manambut ha panlaban yo kanla, haka pamakayari yon makilaban ay makhaw kaw pon hên nakairêng.

¹⁴Kabay mirêng kaw hên nakal-an hên lumaban. Dapat panay kaw maghabin kaptêgan, ya nanad ha an-isinturon yoy kaptêgan.^d Dapat mag-in kaw hên mahonol kana, hên nanad ha an-ihulod yoy habaytoy pamanhumonol, ya nanad pinakakalahag pagaw yo. ¹⁵Dapat nakal-an kaw hên mamipamwang hên Mangangêd ya Habi hên tungkol kan Apo Jesu-Cristo ya ubatan hên pamiúmang kan Apo Namalyari. Habaytoy nanad nag-apin bitsih yo hên nakal-an hên lumaban. ¹⁶Dapat pakatalanên yoy paniwala yo kan Apo Jesu-Cristo ta habaytoy ay nanad kalahag yo ya panangga boy pamarê ha angkumlab ya tarêm hên yawo ni Satanas. ¹⁷Ya kasiguradoan hên kaligtasan yo, ay dapat yon ikopya hên nanad elmit. Haka ya Habi ni Apo Namalyari, ya an-ipaihip kamoyu hên Espiritu na, ay yabay ya nanad hundang yo. ¹⁸Dapat yon daygên ya habaytoy ngan, hên main pamakiingalon manalangin kan Apo Namalyari. Panay kaw manalangin ha hawop hên Espiritu na. Paan kaw humawa hên manalangin haka ihalangin yo hilangan ya pinili ni Apo Namalyari hên mag-in kana. ¹⁹Ihalangin yo ko etaman ya dyanan na ko ni Apo Namalyari hên galing ha pamaghabi ta êmên makhaw ya nakêm kon mamipamwang hên Mangangêd ya Habi ya tungkol kan Apo Jesu-Cristo ya impamwang amêhên. ²⁰Ihalangin yo ko gawan hikoy mihay in-utoh na hên ipamwang ya hata Mangêd ya Habi, noa, amêhên ay nakahukul ako gawan ha pamipamwang kon habaytoy. Kabay ihalangin yo ko ya

^d 6:14 Isaias 11:5

maipamwang koy habayto hên makhaw ya nakêm ta habaytoy an-
ipadyag ni Apo Namalyari kangko.

Ya tawlin inhulat

²¹No hiko etaman ya labay yon kotangên, hi Tiquico tanay maghabi kamoyu hên tungkol kangko haka ya tungkol ha andaygên ko di. Hiya ya mihay anlugurên tamon patêl haka mapaypaniwal-an ya tagahuyo hên Panginoon. ²²In-utoh ko ya bahên kamoyu êmên yo mamwangan ya pamibiyay-biyay naên di, haka ta êmên humigla ya nakêm yo.

²³Patêl ko ha Panginoon, an-ihalangin kataw ya hi Apo Namalyari ya Tatang tamo, haka hi Panginoon Jesu-Cristo ay mam-in kapatêkbêkan nakêm yo, haka mamipahan hên pamilulugud yo. Mapataniêh dayi ya paniwala yo kan Apo Jesu-Cristo. ²⁴Dayi ingalwan kaw kaganawan ya ampanlugud kan Panginoon Jesu-Cristo hên main pamanlugud ya ayn angga.